

Zadar in Foreign Itineraries from the Fund of the Scientific Library in Zadar

Exhibition Hall of the Scientific Library in Zadar, March 20 - April 17, 2009

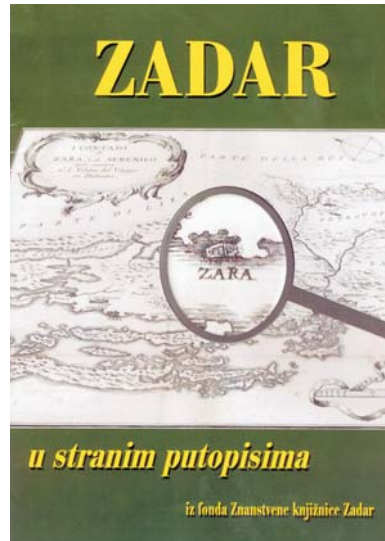
The Scientific Library in Zadar, as a keeper of rich cultural heritage, from medieval manuscripts, incunabula and prvotisaka (???) by Zadar and Croatian humanists, to other rare and valuable materials, strives to offer its users all library-information achievements, and contribute to the three-thousand years of Zadar's existence to the Zadar district and the entire Croatia as a part of European cultural family.

After a series of successful exhibitions in the Exhibition Hall of the Scientific Library in Zadar, the exhibition *Zadar in Foreign Itineraries from the Fund of the Scientific Library in Zadar* was open from March 20 to April 17, 2009. Let us note that a similar exhibition titled *Croatian Itinerary: Works by Croatian Itinerarists in the Fund of the Scientific Library in Zadar* was exhibited at the same location in 2007. That being said, the new exhibition can be considered a continuation or extension of interest for itineraries.

The author of the exhibition and the catalogue (32 pages, A4, ISBN 978-953-7256-08-1) is Milenka Bukvić, director of the Scientific Library in Zadar.

The exhibition featured about 140 itineraries. They range from 16th to 21st century. Some authors that are also famous in the history of cartography are: Benedetto Bordone, Louis François Cassas, Vincenzo Maria Coronelli, Alberto Fortis, Johannes Lucius, Abraham Ortelius, Claudius Ptolemy, Giuseppe Rieger, Jacob Spon, Joseph Lavalle, and Jan Zurlauben, whose work was illustrated by Natale Bonifacio. All exhibited itineraries described in the catalogue mention Zadar, and some of them contain views of Zadar or other cities the travellers passed through or passed by.

The exhibition played a cultural, scientific and historical role and also had an educational-promotional goal. Namely, as the catalogue preface states, most itineraries contain data and illustrations which can be transformed by contemporary media into digital form and use for tourist promotional purposes. Reproductions of old geographic maps or views are difficult to distinguish from originals, and the antiquity market has a large demand for anything old or at least looks old. Production of reproductions in form of maps, posters, postcards or cartouches could additionally attract tourists.

An itinerary is the oldest form of tourist promotion, regardless of it being geographic, archaeological, journalistic or literary. Describing their journeys in Croatian lands, crusaders, pilgrims and geographers were the oldest promoters of Liburnia, Dalmatia and Croatia as a whole as a tourist destination. By using contemporary media, itineraries can continue to be an efficient means of tourist promotion of Croatian territories in the world.

In addition to itineraries, the exhibition also featured several maps for illustrating the Croatian coast and especially Zadar. Following maps were exhibited:

- ❑ BONIFACIO Natale: *Zarae et Sebenici descriptio*. 1575. Reproduction.
- ❑ PAGANO Mateo: *Tvto el contado di Zara e Sebenico*. Venezia, 1530.? From the Novak Collection, reproduction.
- ❑ ROSACCIO Giuseppe: *ZARRA. Zadar from Viaggio da Venetia a Constantinopoli*, 1598. Reproduction.
- ❑ CARTE de la Mer Mediterranee dresse pour le voyage de mr. de Chateaubriand par P. Lapie geographe, gravee par Blondeau Jeune graveur de... 1811. = Map of the Mediterranean with a drawn plan of Chateaubriand's travel. From: Chateaubriand, François Rene de: *Itineraire de Paris a*

Jerusalem et de Jerusalem a Paris. Paris, 1811. Sign. 5819-15-3-1/1-3

- ❑ NOUVELLE carte de la Dalmatie en deux feuilles. A Vienne, Artaria et Comp., (18.). Two geographic maps, 64x48 cm, acting as a whole. Sign. 23766 D 18 1-2
- ❑ PIANTE e disegni antichi di Zara e Sebenico : Das hornwerk der ehemaligen festung Zara. (Sketch of a military complex, currently a park with the Cavalleria caserma High School building...) 61x55 cm (18th/19th century) Sign. 25406 Ms 668
- ❑ SIGNORETTI, Carlo Antonio. *Pianta della citta di Zara*. (Plan of the peninsula with a layout of city quarters). 18th century. Dimensions 65x43 cm. Sign. 25518 Ms 698
- ❑ SIGNORETTI, Carlo Antonio. *Dimostrazione del porto di Zara per osservare le rilevanti profondita del mare....*, 1806. Dimensions 72x54 cm. Sign. 22987 Ms 665
- ❑ NUOVA carta postale del Regno di Dalmazia (1846). The lower right corner reads: M. Buonatti inc. 1 geographic map 74x33 cm. From: CUSANI, Francesco. *La Dalmazia, le isole jonie e la Grecia : (visitate nel 1840.) : memorie storico - statistiche*. Milano, Tipografia e libreria Pirotta, 1846. Vol. 1.-1846.- 324 pages, (1) sheet with the geographic map folded multiple times. Sign. 1275-34-1-1
- ❑ RIEGER, Giuseppe: *Panorama della Costa e delle Isole di Dalmazia nei viaggi dei Piroscafi del Lloyd Austriaco / disegnato per ordine dello Stabilimento suddetto da Giuseppe Rieger*. Trieste : Litografia di B. Linassi, 1850. [40] folded sheets 17x25 cm, total length 10 m: mostly illustrated, with real title on a protective box: *Viaggio della Dalmazia*. Sign. 23217-79-V-I.

We would like to congratulate the author of the exhibition and the Scientific Library in Zadar for a very successful exhibition and we wish them numerous future map exhibitions and similar exhibitions accompanied with maps.

Miljenko Lapaine

Zadar u stranim putopisima iz fonda Znanstvene knjižnice Zadar

Izložbena dvorana Znanstvene knjižnice u Zadru, 20. ožujka - 17. travnja 2009.

Znanstvena knjižnica u Zadru kao čuvarica bogatoga kulturnog naslijeđa koje seže od srednjovjekovnih rukopisa, preko inkunabula i prvotiska zadarskih i hrvatskih humanista, pa do ostale raritetne i vrijedne građe, nastoji ponuditi svojim korisnicima sva knjižnično-informacijska dostignuća, te dati svoj doprinos tritisućljetnom postojanju grada Zadra, Zadarskoj županiji i cijeloj Hrvatskoj kao dijelu europske kulturološke obitelji.

Nakon niza uspješnih izložbi u izložbenoj dvorani Znanstvene knjižnice u Zadru, od 20. ožujka do 17. travnja 2009. održana je izložba *Zadar u stranim putopisima iz fonda Znanstvene knjižnice Zadar*. Spomenimo da je 2007. u istom prostoru bila postavljena slična izložba pod naslovom *Hrvatski putopis: djela hrvatskih putopisaca u fondu Znanstvene knjižnice Zadar*. Imajući to u vidu može se reći da je ova nova izložba na neki način nastavak ili proširenje zanimanja za tematiku putopisa.

Autorica izložbe i kataloga (32 stranice, format A4, ISBN 978-953-7256-08-1) je Milenka Bukvić, ravnateljica Znanstvene knjižnice u Zadru.

Na izložbi je bilo prikazano oko 140 putopisa koji se čuvaju u Znanstvenoj knjižnici. Obuhvaćeno je razdoblje 16. do 21. stoljeća. Od autora spomenimo samo nekoliko njih poznatih i iz povijesti kartografije: Benedetto Bordone, Louis François Cassas, Vincenzo Maria Coronelli, Alberto Fortis, Ivan Lučić, Abraham Ortelius, Claudius Ptolomaeus, Giuseppe Rieger, Jacob Spon, Joseph Lavalley, te Jan Zuallart čije je djelo ilustrirao Natale Bonifacio. U svim izloženim i u katalogu opisanim putopisima spominje se Zadar, a u nekima postoje i vedute Zadra i drugih gradova kroz koje su ili pored kojih su putnici prolazili.

Izložba je uz svoju kulturno-znanstveno-povijesnu ulogu imala i prosvjetno-promidžbeni cilj. Naime, kako saznajemo iz predgovora katalogu, u većini putopisa postoje podaci i ilustracije koje se posredstvom suvremenih medija u digitalnom obliku mogu iskoristiti u svrhu turističke promidžbe. Reprodukije starih geografskih karata ili veduta danas je teško razlikovati od izvornika, a na tržištu antikviteta postoji velika potražnja za svime što je staro, ili barem tako izgleda. Izradom reprodukcija u obliku karata, postera, razglednica ili kartuša, dodatno bi se privuklo turističku klijentelu.

Bio putopis geografski, arheološki, novinarski ili književni, to je najstariji oblik turističke promidžbe. Opisom svojim putovanja po hrvatskim krajevima križari, hodočasnici i geografi najstariji su promotori Liburnije, Dalmacije i Hrvatske u cjelini, kao turističke destinacije. Uporabom suvremenih medija putopis i dalje može biti vrlo učinkovit način turističke promidžbe hrvatskih krajeva u svijetu.

Osim putopisa na izložbi je bilo prikazano i nekoliko karata kojima se željelo ilustrirati hrvatsku obalu i posebno Zadar. Bile su izložene ove karte.

- ❑ BONIFACIO Natale: Zarae et Sebenici descriptio. 1575. Reprodukija.
- ❑ PAGANO Mateo: Tvtto el contado di Zara e Sebenico. Venezia, 1530.? Iz zbirke Novak, reprodukcija.
- ❑ ROSACCIO Giuseppe: ZARRA. Plan Zadra iz djela *Viaggio da Venetia a Constantinopoli*, 1598. Reprodukija.
- ❑ CARTE de la Mer Mediterranee dresse pour le voyage de mr. de Chateaubriand par P. Lapie geographe, gravee par Blondeau Jeune graveur de... 1811. = Karta Sredozemlja s iscrtkanim planom Chateaubriandova putovanja. Iz djela: Chateaubriand, François Rene de: *Itineraire de Paris a Jerusalem et de Jerusalem a Paris*. Paris, 1811. Sign. 5819-15-3-1/1-3
- ❑ NOUVELLE carte de la Dalmatie en deux feuilles. A Vienne, Artaria et Comp., (18.). Dvije geografske karte dimenzija 64x48 cm koje se nastavljaju jedna na drugu. Sign. 23766 D 18 1-2
- ❑ PIANTE e disegni antichi di Zara e Sebenico : Das hornwerk der ehemaligen festung Zara. (Nacrt vojnog kompleksa, danas park sa zgradom Gimnazije Cavalleria caserma...) 61x55 cm (18./19. st.) Sign. 25406 Ms 668
- ❑ SIGNORETTI, Carlo Antonio. Pianta della citta di Zara. (Plan poluotoka s rasporedom gradskih četvrti). 18. st. Dimenzije 65x43 cm. Sign. 25518 Ms 698
- ❑ SIGNORETTI, Carlo Antonio. Dimostrazione del porto di Zara per osservare le rilevanti profondita del mare....., 1806. Dimenzije 72x54 cm. Sign. 22987 Ms 665
- ❑ NUOVA carta postale del Regno di Dalmazia (1846). U desnom donjem uglu: M. Buonatti inc. 1 geografska karta dimenzija 74x33 cm. Iz djela: CUSANI, Francesco. *La Dalmazia, le isole jonie e la Grecia : (visitate nel 1840.) : memorie storico - statistiche*. Milano, Tipografia e libreria Pirota, 1846. Vol. 1.-1846.- 324 str., (1) višestruko presavijeni list sa zemljop. kartom. Sign. 1275-34-1-1
- ❑ RIEGER, Giuseppe: Panorama della Costa e delle Isole di Dalmazia nei viaggi dei Piroscafi del Lloyd Austriaco / disegnato per ordine dello Stabilimento suddetto da Giuseppe Rieger. Trieste : Litografia di B. Linassi, 1850.[40] presavijenih listova dimenzija 17x25 cm , ukupne duljine 10 m: pretežno ilustr. Stv. nasl. na zaštitnoj kutiji: *Viaggio della Dalmazia*. Sign. 23217-79-V-1.

Čestitamo autorici izložbe i Znanstvenoj knjižnici u Zadru na vrlo uspješnoj izložbi sa željom da izložbi karata i sličnih izložbi popraćenih kartama bude što više.

Miljenko Lapaine